

162. doi: 10.1016/j.biomaterials.2018.07.017. Epub 2018 Jul 11. PMID: 30036727; PMCID: PMC6710094.
3. Chan C. K., Seo E. Y., Chen J. Y., Lo D., Mcardle A., Sinha R., et al. (2015). Identification and specification of the mouse skeletal stem cell. Cell 160, 285–298. doi: 10.1016/j.cell.2014.12.002 PubMed Abstract | CrossRef Full Text | Google Scholar
4. Hu D.P., Ferro F., Yang, F., Taylor, A.J., Chang, W., Miclau, T., Marcucio, R.S., Bahney, C.S. Cartilage to bone transformation during fracture healing is coordinated by the invading vasculature and induction of the core pluripotency genes. Development 2017, 144, 221–234. [[Google Scholar](#)] [[CrossRef](#)] [[PubMed](#)][[Green Version](#)]

ХРОНІЧНИЙ ПАНКРЕАТИТ ЯК ФОН ДЛЯ РОЗВИТКУ РАКУ ПІДШЛУНКОВОЇ ЗАЛОЗИ У ДРІБНИХ ТВАРИН

Роша Л., д.мед.н., професор

Коренева Ж., к.вет.н., доцент

Такатли М., здобувач вищої освіти 2 курс 211 «Ветеринарна медицина

Овчаренко Г., к.мед.н., асистент кафедри

Навал В., магістр ветеринарної медицини

Одеський державний аграрний університет, м. Одеса, Україна

Патології підшлункової залози та печінки у дрібних тварин з кожним роком набувають значного поширення. Розвитку цих патологій сприяють будь-які фактори зовнішнього середовища, які тривалий час порушують обмінні процеси в організмі тварин. Останніми роками ветеринарні спеціалісти провели детальний аналіз великої кількості клінічних випадків ізольованої та множинної патології, щодо органів черевної порожнини та зачеревного простору. Переважають патології підшлункової залози, печінки, селезінки та нирок. З цього переліку саме хвороби підшлункової залози, як і печінки у дрібних домашніх тварин, часто ускладнюються іншими патологіями. До складу збитків при патології підшлункової залози входять прямі збитки, витрати на лікування та профілактику.[1-5]

Мета роботи: проведення аналізу поширення захворювань підшлункової залози та печінки у дрібних тварин та встановлення поширених причин, які сприяють їх розвитку.

Матеріал і методи дослідження: об'єкти дослідження - домашні тварини пацієнти клініки з гастроентерологічною симптоматикою; предмет дослідження - зміни в організмі тварин з ознаками захворювань підшлункової залози. Методи дослідження - клінічне спостереження, гематологічний, біохімічний, патоморфологічний, УЗД.

Результати досліджень.

В підшлунковій залозі у тварин переважають процеси запального і дистрофічного характеру: гострий панкреатит - у собак 20% та у котів 37%, хронічний панкреатит - у собак 31% та у котів 15%, некроз підшлункової залози - у собак 5% та у котів 2%, новоутворення підшлункової залози - у собак 8% та у котів 6%. Дані свідчать про поширеність ушкодження підшлункової залози у тварин. Найбільший відсоток припадає на гострі та хронічні запальні процеси, які можуть сприяти саме розвитку новоутворень в залозі. Розвитку цих патологій сприяють: гострі запальні процеси в шлунку та кишечнику; зміни раціонів годування тварин; новоутворення шлунку, кишечника, печінки, жовчного міхура; отруєння хімічними речовинами; дія лікарських речовин; травми та операційні втручання.

Симптоматика гострого та хронічного панкреатитів майже ідентичні - біль в ділянці розташування підшлункової залози, здуття черева, блювота, блювотні маси містять слиз; при пальпації відмічається напруження стінок черева, збільшення печінки; з боку крові - анемія, лейкоцитоз, але при хронічному панкреатиті відмічається ще посилена слинотеча, відсутність апетиту, запори, проноси, слинотеча, значне схуднення, збільшення печінки, свербіж шкіри, зміни забарвлення калу.

Симптоматика новоутворень підшлункової залози на ранніх стадіях майже відсутня, а у подальшому залежить від локалізації пухлини та її характеру. Найбільш поширеними симптомами є: біль черева, погіршення апетиту, схуднення, проноси, блювота, збільшення печінки та жовчного міхура, жовтяниця, асцит, свербіж шкіри, зміни забарвлення калу.

Найчастіше в підшлунковій залозі діагностуються: *протокова аденокарцима*, яка походить з епітелію протоків і утворює велику кількість залоз, відмічається також посилена десмопластична реакція; *муцинозно-кістозні новоутворення* не сполучаються з протоками залози, їх внутрішню поверхню вистилають стовпчасті клітини, які можуть утворювати сосочки та продукувати муцин; *неінвазивні внутрішньо-протокові папілярно-муцинозні новоутворення*, які класифікуються за будовою та ступенем дисплазії: дисплазія низького ступеню, помірна дисплазія, дисплазія високого ступеню (карцинома *in situ*); *нейроендокринні новоутворення підшлункової залоз* це добре диференційовані карциноми низького та середнього ступеню злоякісності; *солідно-псевдопапілярні пухлини* є злоякісними пухлинами низького ступеню диференціації, джерелом яких є епітеліальна тканина залози; *ацинарно-клітинна карцинома підшлункової залози* це солідна пухлина значних розмірів

Висновки.

1. В підшлунковій залозі у тварин переважають процеси запального і дистрофічного характеру: гострий панкреатит - у собак 20% та у котів 37%; хронічний панкреатит - у собак 31% та у котів 15%; некроз підшлункової

залози - у собак 5% та у котів 2%; новоутворення підшлункової залози - у собак 8% та у котів 6%.

2. Основними патоморфологічними змінами з боку підшлункової залози є збільшення її розмірів та форми.

3. При запальних та пухлинних процесах в підшлунковій залозі виявляли різного розміру псевдокісти залози чи інкапсульовані ділянки некрозу; значні ділянки зруйнованої паренхіми залози з розвитком фіброзу та порушенням прохідності протокових структур; кальцифікацію паренхіми й формування внутрішньопотокових каменів; різного розміру ділянки атрофії підшлункової залози; осередки тканин біло-сірого кольору, що обмежені ділянками фіброзної тканини.

Список літературних джерел

1. Горальський, Л. П., Горальський, Л. П., Ковальчук, О. М., Ковальчук, О. Н., Сокульський, І. М., & Сокульський, І. Н. (2020). Патоморфологічні зміни підшлункової залози котів за гострого перебігу панкреатиту.

2. Гут, О. М. (2011). Поширення патології печінки та підшлункової залози у собак. Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій ім. Гжицького, (13, № 2 (1)), 62-66.

3. Дідух, А. В. (2014). Функціональний стан печінки, нирок і підшлункової залози у цуценят, хворих на парвовірусний ентерит. Науково-технічний бюлетень інституту біології тварин і державного науково-дослідного контрольного інституту ветпрепаратів та кормових добавок, (15, № 2-3), 127-131.

4. Петрушенко, В. В., & Столярчук, О. В. (2016). Патоморфологічні зміни тканини підшлункової залози в умовах експериментального гострого панкреатиту при використанні антиоксидантів. Вісник морфології, (22, № 1), 64-68.

5. Чеканцева, Д. Ю., Канівець, Н. С., Каришева, Л. П., & Боброва, В. В. (2020). Діагностика гострого панкреатиту в собаки: клінічний випадок з ветеринарної практики. Вісник Полтавської державної аграрної академії, (3), 227-232.